

Dokumentets syfte

Det här dokumentet beskriver bygg- och lokalenhetens arbete med krisberedskap och krishantering.

Dokumentet gäller för

Medarbetare och verksamhet inom fastighetsområdet.

Krishanteringsplanen

Kommunstyrelsens ansvar som fastighetsägare och hyresvärd hanteras av enheterna inom fastighetsområdet. Principen för enheternas krishantering är att ha en generell beredskap för extra ordinära händelser men där lokalenheten övar specifikt och konkret. I utvärderingen, av olika organisationers krishantering efter tsunamin 2004, rekommenderas detta förhållningssättet av experter då det visat sig vara ett framgångsrikt sätt att i tid upptäcka och utifrån sina förutsättningar på bästa sätt hantera en kris.

Det här dokumentet ska inte läsas som en instruktionsbok och dokumentet tränger inte heller ner på detaljnivå. Instruktioner och utbildande dokument finns istället kopplade till den framtagna processmodellen, som publiceras när den antagits av kommunstyrelsen.

Bygg- och lokalenhetens val att arbeta med krishantering enligt framtagna modell kan härledas till resultatet från den fördjupade risk- och sårbarhetsanalysen samt på rekommendation av kommunen anlitate specialister. Modellen är ett modernt sätt att arbeta på med påvisade goda resultat. Arbets sättet är anpassat för att i ett tidigt skede upptäcka extraordinära händelser, genomföra en korrekt analys och mobilisera organisationen för krishantering.

I den fördjupade risk- och sårbarhetsanalysen har enheterna arbetat med att identifiera såväl direkta risker som hotar verksamheten som indirekta risker där andra verksamheter har ett beroende av framförallt lokalenheten. För att ta fram risk- och sårbarhetsanalysen har enheterna tagit hjälp av en risksamordnare, samarbetat med andra nämnders verksamheter samt genomfört övnings scenarion under ledning av utomstående konsulter med specialistkunskap gällande krishantering. Arbetet har varit omfattande och resultatet finns sammanställt i en skriftlig risk- och sårbarhetsanalys. Analysen har sedan legat till grund för krishanteringsplanen som samtliga medarbetare inom bygg- och lokalenheten avser öva årligen i workshopformat.

Extraordinära händelser

Enheterna inom fastighetsområdet tillämpar den generella beredskapen genom att säkerställa att extraordinära händelser kan identifieras och rapporteras in via bestämda kanaler till en på förhand utsedd beredskapsgrupp. Det är viktigt att samtliga medarbetare förstår att den extraordinära händelsen inte behöver vara en incident eller en kris, det är helt enkelt tillräckligt med att det är något som avviker från det förväntade för att det ska rapporteras in till beredskapsgruppen. Det finns med andra ord inget "Peter och vargen" dilemma där en medarbetare kan rapportera in extraordinära händelser för ofta. I detalj hur krishanteringen fungerar och kvalitetssäkras finns beskrivet i processflödet med länkade stöddokument och checklistor.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS	XX	Kommunfullmäktige	Nämnd	Jenny Asmundsson

Beredskapsgruppen

Beredskapsgruppen består av tre personer, fastighetsdirektören, chefen för lokalenheten samt enhetens kommunikatör. Beredskapsgruppen har en timme på sig att svara personen som rapporterat in en extraordinär händelse. Av den anledningen är telefonsamtalet det bästa sättet att rapportera extraordinära händelser. Om medarbetaren som rapporterat in den extraordinära händelsen inte fått svar inom en timme ska rapporten istället eskalera till kommunens säkerhetsstrateg.

När en rapport inkommit till beredskapsgruppen behöver de snabbt fatta beslut huruvida detta ska definieras som en kris och i så fall vilken nivå av kris man befinner sig i. För att kunna fatta korrekta beslut huruvida krisen behöver lyftas ytterligare inom kommunorganisationen har beredskapsgruppen ett dokument med eskaleringskriterier (det här dokumentet har lokalenheten beställt av säkerhetsstrategen och det är under produktion). Beredskapsgruppens medlemmar har mandat att agera ensamma, men ska vid osäkerhet kontakta säkerhetsstrategen om ingen annan i gruppen är nåbar.

Beredskapsgruppens möjliga beslut

Den extraordinära händelsen kan bedömas att vara inget annat än en enskild händelse. I så fall avslutas händelsen med att beredskapsgruppen informerar berörda personer och tillser att händelsen rapporteras in i KIA om så anses nödvändigt.

Den extraordinära händelsen kan bedömas vara av så allvarlig natur att beslut fattas om omedelbar eskalering till Nivå 2, dvs. att kommunledningens krisberedskap kopplas in.

Bedöms den extraordinära händelsen vara hanterbar inom lokalenheten eskaleras ärendet till att lokalenhetens krishanteringsgrupp sammankallas.

Krisledning på tre nivåer

I Nacka utgår krisledningsarbetet från tre nivåer:

	Nivå	Krisens kännetecken
1.	Krisledning på lokal nivå	Händelsen kan hanteras av berörd enhet/ verksamhet. Stadsdirektören ska informeras.
2.	Krisledning på central tjänstemannanivå – Stadsledningskontorets övergripande tjänstemannaansvar	Händelsen berör flera verksamheter och/eller kan inte enbart hanteras lokalt. Stadsledningskontorets krisledning tillträder. Stadsdirektören är sammankallande.
3.	Krisledning på central politisk nivå	Krisledningsutskott tillträder och har möjlighet att ta över beslutsrätt och ansvar från andra nämnder.

Händelser och delar av händelser som kan betraktas som räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor leds av Södertörns brandförsvärsförbund men i nära samverkan med Nacka kommun.

Lokal nivå

Strategin vid en inträffad kris eller allvarlig händelse är att kommunens verksamheter i så stor utsträckning som möjligt hanterar den inträffade händelsen utifrån vardagliga rutiner och beslutsled. Strävan är att händelserna inledningsvis eller fullt ut ska hanteras av drabbad verksamhet med stöd av

berörd nämndorganisation. Krisledningsarbetet ska ske så likt det vardagliga arbets sättet som möjligt enligt inriktningen för samhällets krishanteringssystem; ansvars-, närhets- och likhetsprincipen.

Central nivå – tjänstemanna ledning

I de fall en situation eskalerar, berör flera verksamheter och/eller är att betraktas som en extraordinär händelse aktivera kommunens centrala krisledningsorganisation. Uppgiften för den centrala krisledningen är att ur ett helhetsperspektiv samordna och leda kommunens operativa krisledningsarbete utifrån vad som erfordras med hänsyn till händelsens art och omfattning för att skapa ett samlat, effektivt resursutnyttjande. Arbetet leds av stadsdirektören. Säkerhetschefen är stadsdirektörens direkta rådgivare. Den eller de direktörer som ansvarar för de områden som krisen berör, ska alltid ingå i krisledningsgruppen. Beroende på typ av kris avgör stadsdirektören vilka processägare som i övrigt ska ingå i en aktiverad krisledningsgrupp.

Central nivå – politisk ledning via en krisledningsnämnd

Kommunstyrelsen utgör krisledningsnämnd enligt lagen om extraordinära händelser. Den utgör kommunens politiska krisledning. Dess samtliga uppgifter har dock delegerats till ett krisledningsutskott, vars ledamöter består av kommunstyrelsens presidium. Dess uppdrag och mandat är att vid en extraordinär händelse överta samtliga nämnders befogenheter och beslutsrätt i den utsträckning som anses nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.

Krisledningsutskottet beslutar i frågor som i huvudsak är av principiell och övergripande natur. Utskottet fastställer inriktningen samt sätter ramarna för den strategiska ledningen. Besluten kan gälla ärenden som;

- får stora ekonomiska konsekvenser,
- att viktiga samhällsfunktioner störs,
- att den kommunala servicen väsentligt reduceras,
- att angelägna miljövärden hotas eller
- att betydande enskilda intressen påverkas.

Fastighetsområdets krishanteringsgrupp

Den här gruppen utgörs i grunden av samma personer som beredskapsgruppen men med ytterligare två personer från den egna organisationen som innehar expertkunskap. Ett fortsatt informationsinhämtande påbörjas i krishanteringsgruppen, detta för att kunna få bästa möjliga bild av situationen. När gruppen skapat sig en sammantagen bild av situationen fattar gruppen beslut om åtgärder samt vilken nivå krisen befinner sig på. Är det nu en nivå 2 kris så kopplas kommunledningens krishantering in.

Intern och extern kommunikation

Kommunikatören har en viktig uppgift från det initiala skedet fram till dess att situationen återgår till normalläge. Kommunikatörens funktion syftar till att kvalitetssäkra informationsflödet. Uppgiften är att inhämta information, förbli källkritisk för att undvika felaktig information och ryktesspridning samt att se till så att rätt person får rätt information.

Normalläge

Initialt ska krishanteringen fokusera på att situationen inte förvärras, men syftet är hela tiden att återskapa normalläge.

Framgångsfaktorer

Medarbetarnas kännedom och färdigheter att arbeta i processen är slutligen det som är avgörande för hur väl en kris hanteras. Av den anledningen är det viktigt att processen är enkel och funktionell samt att alla får möjlighet att öva. Det är också viktigt att processen hålls uppdaterad allteftersom nya risker och behov identifieras.

Ytterligare detaljer kring den generella krishanteringsplanen

Under maj 2014 har utbildning av lokalenhetens medarbetare påbörjats, under juni månad kommer medarbetare inom byggenheten genomgå utbildningen. I november 2014 kommer den första scenarioövningen genomföras för hela lokalenheten. Krishanteringsplanen är ett processflöde som finns beskrivet i processmoduleringsprogrammet 2c8, till processflödet finns ett flertal dokument länkade som ger stöd i krishanteringsarbetet. Processflödet kommer att publiceras lättåtkomligt på KanalN tillsammans med lokalenhetens övriga processer.